

Nr 421.

Godkänd av första kammaren den 19 juni 1945.
Godkänd av andra kammaren den 19 juni 1945.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående vissa byggnadsarbeten m. m. för försvaret.

(Statsutskottets utlåtande nr 179.)

Till Konungen.

I. Försvarets fastighetsfond.

A. Kapitalinvesteringar, som skola bestridas med de i 1945 års statsverksproposition upptagna kvotanslagen.

1:o) *Vissa byggnadsarbeten m. m.* I propositionen nr 97 har Kungl. Maj:t, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för den 2 mars 1945, föreslagit riksdagen (punkt 1, s. 3—35) medgiva, att i berörda statsrådsprotokoll angivna byggnadsföretag m. m. må komma till utförande samt att kostnaderna härför ävensom i statsrådsprotokollet angiven ersättning i samband med markförvärv för Hallands flygflottilj må bestridas med anlåtande av de i årets statsverksproposition (kapitalbudgeten: bil. 2) under försvarets fastighetsfond för budgetåret 1945/46 äskade investeringsanslagen till *Vissa byggnadsarbeten m. m.*, i den mån kostnaderna icke kunna bestridas från av riksdagen tidigare anvisade anslag till inom försvarsbeslutets kostnadsram ingående byggnadsarbeten m. m.

Såsom departementschefen framhållit föreligga vissa svårigheter vid bedömandet av behovet av förlägningsutrymme, vårdplatsantal å sjukhus m. m. vid uppförande av nya eller utbyggande av redan befintliga kasernetablissemang. Svårigheterna i detta avseende sammanhånga med att värnpliktskontingenternas storlek kommer att under de närmaste åren undergå en icke oväsentlig successiv minskning. Med anledning härav har departementschefen föreslagit vissa reduktioner beträffande de kasernetablissemang — närmast i vad angår förlägnings- och sjukhuslokaler — om vilkas uppförande förslag föreligga. Med avseende å den återhållsamhet, som departe-

mentschefen därvid iakttagit vid planeringen av dylika byggnader, har riksdagen icke funnit något vara att erinra.

Övriga under nu förevarande avsnitt framlagda förslag och vad departementschefen till dem anfört och förordat har icke givit riksdagen anledning till särskilt uttalande. Riksdagen har alltså medgivit, att ifrågavarande företag må komma till utförande och att för bestridande av kostnaderna härför ävensom för i det föregående angiven ersättning i samband med markförvärv för Hallands flygflottilj må tagas i anspråk de för försvarets byggnadsarbeten m. m. avsedda kvotanslagen.

Under återopande av det anförda får riksdagen anmäla, att riksdagen medgivit, att i statsrådsprotokollet över försvarsärenden för den 2 mars 1945 angivna byggnadsföretag m. m. må komma till utförande samt att kostnaderna härför ävensom i nämnda statsrådsprotokoll angiven ersättning i samband med markförvärv för Hallands flygflottilj må bestridas med anlitage av de i årets statsverksproposition (kapitalbudgeten: bil. 2) under försvarets fastighetsfond för budgetåret 1945/46 äskade och av riksdagen numera anvisade investeringsanslagen till Vissa byggnadsarbeten m. m., i den mån kostnaderna icke kunna bestridas från av riksdagen tidigare anvisade anslag till inom försvarsbeslutets kostnadsram ingående byggnadsarbeten m. m.

B. Kapitalinvesteringar för vissa särskilda markförvärv.

Arméns delfond.

2:o) **Utvidgning av Södermanlands pansarregementes övningsfält m. m.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 2, s. 36—46) att till Utvidgning av Södermanlands pansarregementes övningsfält m. m. för budgetåret 1945/46 anvisa ett investeringsanslag av 830 000 kronor.

För att pansarregementet skall kunna beredas tillfredsställande övningsmöjligheter synes en utvidgning av dess nuvarande övningsfält vara erforderlig. Då det till förvärv för övningsfält föreslagna området synes vara för ändamålet lämpligt och ur kostnadssynpunkt godtagbart, har riksdagen beslutat medgiva, att detsamma inköpes. Ej heller i fråga om föreslaget förvärv av mark till skjutplats åt pansarregementet har riksdagen haft något att erinra. De i fråga om markförvärven träffade preliminära avtalen hava synts riksdagen kunna godkännas.

Riksdagen får anmäla, att riksdagen till *Utvidgning av Södermanlands pansarregementes övningsfält m. m.* för budgetåret 1945/46 anvisat ett investeringsanslag av 830 000 kronor.

3:o) **Förvärv av vissa å Sundsvalls luftvärnskårs skjutfält belägna byggnader.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 3, s. 46—49) medgiva, att det

å kapitalbudgeten under försvarsväsendets fastighetsfond, arméförvaltningens delfond, å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1941/42 till Vissa markförvärv anvisade reservationsanslaget å 5 850 000 kronor må disponeras för bestridandet av kostnaderna för i förberörda statsrådsprotokoll angivna förvärv till den del dessa kostnader icke finnas böra av skäl, som i statsrådsprotokollet anförts, bestridas från fjärde huvudtitelns reservationsanslag till extra utgifter.

På i ärendet anförda skäl har riksdagen medgivit, att uppgörelse må träffas med vederbörande sakägare i enlighet med de preliminärt ingångna avtalen. Riksdagen har icke haft något att erinra mot det föreslagna sättet för gäldande av de med markförvärven förenade kostnaderna. Det må ankomma på Kungl. Maj:t att besluta i vad mån viss del av köpeskillingen bör bestridas av fjärde huvudtitelns anslag till extra utgifter.

Riksdagen får anmäla, att riksdagen medgivit, att det å kapitalbudgeten under försvarsväsendets fastighetsfond, arméförvaltningens delfond, å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1941/42 till Vissa markförvärv anvisade reservationsanslaget å 5 850 000 kronor må disponeras för bestridandet av kostnaderna för i statsrådsprotokollet över försvarsärenden för den 2 mars 1945 angivna förvärv till den del dessa kostnader icke finnas böra av skäl, som i nämnda statsrådsprotokoll anförts, bestridas från fjärde huvudtitelns reservationsanslag till extra utgifter.

C. Andra kapitalinvesteringar.

Arméns delfond.

4:o) **Ordnande av Svea livgardes förläggning å Järnafältet.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 4, s. 49—54) att till Ordnande av Svea livardes förläggning å Järnafältet för budgetåret 1945/46 anvisa ett investeringsanslag av 3 400 000 kronor.

För ordnande av Svea livgardes förläggning å Järnafältet hava av riksdagen hittills anvisats sammanlagt 10 000 000 kronor, vilka medel enligt en tidigare upprättad byggnadsplan beräknats skola förslå för täckande av under nästa budgetår för ändamålet uppkommande kostnader. Av militära och andra skäl har det emellertid befunnits önskvärt, att regementets utflyttning genomföres tidigare än vad som förutsatts. Härtill kommer att förutsättningarna för lösandet av förläggningsfrågan undergått vissa väsentliga förändringar, varigenom vissa kostnadsökningar uppstått. Angivna omständigheter hava föranlett riksdagen att anvisa medel för ifrågavarande ändamål för nästa budgetår. Med de av departementschefen föreslagna inskränkningarna i byggnadsprogrammet, vilka jämväl riksdagen funnit motiverade,

skulle den behövliga medelsanvisningen uppgå till 3 400 000 kronor. Riksdagen har beslutat anvisa nämnda belopp.

Riksdagen får alltså anmäla, att riksdagen till *Ordnande av Svea livgardes förläggning å Järvafältet* för budgetåret 1945/46 anvisat ett investeringsanslag av 3 400 000 kronor.

5:o) **Ordnande av Svea artilleriregementes och Stockholms tygstations förläggningar å Järvafältet.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 5, s. 54—65) att till *Ordnande av Svea artilleriregementes och Stockholms tygstations förläggningar å Järvafältet* för budgetåret 1945/46 anvisa ett investeringsanslag av 5 000 000 kronor.

Riksdagen har funnit bärande skäl hava anförts för att såväl Svea artilleriregementes och Stockholms tygstations sedan länge beslutade utflyttning till Järvafältet snarast kommer till stånd och har alltså beslutat anvisa medel härför för nästa budgetår. Beträffande ordnandet av Svea artilleriregementes förläggning har riksdagen icke funnit något vara att erinra mot att det framlagda byggnadsprogrammet följes med däri av departementschefen föreslagna ändringar. Vidkommande Stockholms tygstation har riksdagen vid bedömande av frågan huruvida tygverkstädernas förläggning bör ske friliggande eller i berg icke funnit anledning frångå vad departementschefen härvidlag föreslagit. Sålunda har riksdagen beslutat, att den optiska verkstaden med utrustning och materiel förlägges i berg, under det att verkstäderna utföras såsom friliggande. Det må ankomma på Kungl. Maj:t att pröva frågan om lämpligaste byggnadsplats ävensom rörande verksamhetens uppdelning på antal byggnader.

Sedan den 1 maj 1941 har arméförvaltningens tygavdelning för Stockholms tygstations räkning av forskningsinstitutet för fysik förhyrt dess högspänningshall, dit reparationstjänsten för avståndsinstrument vid tygstationen förlagts. Medel för byggande av optisk verkstad inkluderande a-instrumentverkstad i anslutning till de föreslagna tygverkstäderna ingå i det under förevarande punkt äskade anslaget. Verkstaden torde vara färdig att tagas i bruk tidigast hösten 1947. Enligt vad riksdagen inhämtat, har forskningsinstitutet uttalat önskemål om att snarast få disponera högspänningshallen för trängande forskningsuppgifter. Fråga har därför uppkommit om uppförande av en provisorisk byggnad användbar såsom a-instrumentverkstad för tygstationen. Det har därvid befunnits lämpligt att undersöka möjligheterna att för ändamålet disponera ett av Stockholms tygstations tygförråd vid Solvalla ävensom att undersöka kostnaderna för de förändringar, som erfordras för att göra detsamma användbart såsom a-instrumentverkstad. Inom arméförvaltningens tygavdelning hava i sådant hänseende framlagts tre förslag till lösning av frågan. Kostnaderna enligt de olika förslagen hava uppskattats till 147 000 respektive 88 000 och 88 000 kronor. Riks-

dagen vill framhålla, att riksdagen icke haft något att erinra mot att för ifrågavarande ändamål åtgärder vidtagas enligt ettdera av sistnämnda båda förslag, vilka ansetts på ett tillfredsställande sätt kunna tillgodose det föreliggande behovet. Kostnaderna synas riksdagen lämpligen böra bestridas med anlåtande av det för anläggande av ny tygstation beräknade anslaget. Genom vad riksdagen sålunda beslutat vinnes fördelen, att högspänningshallen kan frigöras redan instundande höst, vilket synes vara av värde med hänsyn till forskningen vid nämnda institut.

Under återopande av det anförda får riksdagen anmäla, att riksdagen till *Ordnande av Svea artilleriregementes och Stockholms tygstations förläggningar å Järvafältet* för budgetåret 1945/46 anvisat ett investeringsanslag av 5 000 000 kronor.

6:o) **Ordnande av Göta pansarlivgardes förläggning.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 6, s. 65—71) att till *Ordnande av Göta pansarlivgardes förläggning* för budgetåret 1945/46 anvisa ett investeringsanslag av 2 750 000 kronor.

Riksdagen har funnit sig böra medgiva, att det framlagda byggnadsprogrammet för kasernetablissemmentets uppförande följes med iakttagande av de inskränkningar i detsamma, som av departementschefen förordats. De i enlighet härmed uppgjorda kostnadsberäkningarna hava synts riksdagen böra godtagas. Den verkställda utredningen i ärendet har övertygat riksdagen om lämpligheten av att en särskild stridsvagnsverkstad anlägges vid förbandet och att densamma anordnas som friliggande. Då Kungl. Maj:ts förslag ej heller i övrigt givit riksdagen anledning till erinran, får riksdagen anmäla, att riksdagen till *Ordnande av Göta pansarlivgardes förläggning* för budgetåret 1945/46 anvisat ett investeringsanslag av 2 750 000 kronor.

Flygvapnets delfond.

7:o) **Vissa kompletteringsarbeten vid flygvapnets försökscentral å Malmen.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 7, s. 71—75) har riksdagen till *Vissa kompletteringsarbeten vid flygvapnets försökscentral å Malmen* för budgetåret 1945/46 anvisat ett investeringsanslag av 40 000 kronor.

8:o) **Vissa merkostnader för Södermanlands flygflottilj.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 8, s. 75—77) har riksdagen till *Vissa merkostnader för Södermanlands flygflottilj* för budgetåret 1945/46 anvisat ett investeringsanslag av 94 000 kronor.

II. Försvarets fabriksfond.

9:o) **Vissa byggnadsarbeten vid centrala torpedverkstaden.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 9, s. 77 och 78) att till *Vissa byggnadsarbeten vid*

centrala torpedverkstaden för budgetåret 1945/46 anvisa ett investeringsanslag av 39 000 kronor.

Riksdagen har beslutat anvisa medel för ifrågavarande byggnadsarbeten och maskinanskaffning i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag. Beträffande sistnämnda anslagsbehov anmäler riksdagen sitt beslut under följande punkt. Beträffande nu förevarande punkt får riksdagen anmäla, att riksdagen till *Vissa byggnadsarbeten vid centrala torpedverkstaden* för budgetåret 1945/46 anvisat ett investeringsanslag av 39 000 kronor.

10:o) **Anskaffning av vissa maskiner för centrala torpedverkstaden.** Under hänvisning till vad riksdagen anfört under närmast föregående punkt får riksdagen anmäla, att riksdagen i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 10, s. 79) till *Anskaffning av vissa maskiner för centrala torpedverkstaden* för budgetåret 1945/46 anvisat ett investeringsanslag av 4 000 kronor.

Stockholm den 19 juni 1945.

Med undersåtlig vördnad.
